

Hyvinvointialueuudistuksessa noudatettavat valmisteluperiaatteet kaupungin näkökulmasta

VD/8587/00.00.01.01/2021

RV/KML/HO/AH

Hyvinvointialueuudistuksen taustaa

Eduskunta on hyväksynyt sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen uudistuksen keskeiset lait (EV 111/2021) ja Tasavallan presidentti on vahvistanut ne 29.6.2021. Lait tulevat voimaan porrastetusti, osin jo 1.7.2021. Osa säännöksistä tulee voimaan 1.3.2022 uusien aluevaltuustojen aloittaessa toimintansa. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy kokonaisuudessaan hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen.

Kunnilta siirtyvät hyvinvointialueille sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen tehtävät sekä opetushuoltoon liittyviä tehtäviä. Hyvinvointialueita on yhteensä 21. Lisäksi Helsingin kaupunki hoitaa oman kaupunkinsa alueen hyvinvointialueen tehtävät. Uudellemaalle muodostuu Helsingin lisäksi neljä hyvinvointialuetta: Itä-Uudenmaan, Keski-Uudenmaan, Länsi-Uudenmaan sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueet.

Vuosisadan suurin kunnallishallinnon muutos edellyttää laajaa valmistelua paitsi hyvinvointialueiden käynnistämisessä, myös kunnissa. Kunnilta siirtyy hyvinvointialueille muun muassa henkilöstöä, irtaimistoa, tiloja ja sopimuksia. Vantaan ja Keravan hyvinvointialuetta on valmisteltu ns. vapaaehtoisena valmisteluna ennen lainsäädännön voimaantuloa jo vuodesta 2020 alkaen valtion rahoittamissa Tulevaisuuden Sote - sekä Rakennemuutoshankkeissa. Vantaan ja Keravan yhteinen ohjausryhmä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen ja työllisyyskokeilun valmisteluun on toiminut kesäkuusta 2020 alkaen. Molempien kaupunkien kaupunginjohtajat ovat myös perustaneet valmisteluun rakennemuutoksen vastuuryhmän sekä yhteisen projektin kaupunkien toimintojen eriyttämisestä (Vantaan Kj 30.11.2020 § 138), jossa koordinoidaan eri osa-alueiden valmistelua kaupungeissa sekä laaditaan erilaisia selvityksiä.

Vantaan kaupungin sosiaali- ja terveystoimesta hyvinvointialueelle siirtyy arviolta 3.000 henkilöä, pelastustoimesta noin 500. Lisäksi hyvinvointialueelle siirtyy sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen tukipalveluita hoitavaa henkilöstöä. Hyvinvointialueet vuokraavat sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimessa käytetyt tilat hyvinvointialueille kolmeksi vuodeksi. Sen jälkeen hyvinvointialueella on mahdollisuus yhden vuoden optioon. Sosiaali- ja terveystoimessa sekä pelastustoimessa käytetty Irtain omaisuus, myös yhtiöiden osakkeet, siirtyvät kunnilta hyvinvointialueelle vastikkeetta. Samoin arviolta noin 2000 erilaista sopimusta siirtyy hyvinvointialueelle.

Hyvinvointialueuudistuksen lainsäädännön hyväksymisen jälkeen Vantaan kaupunginhallitus on asettanut Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen osapuolten, Vantaan kaupungin, Keravan kaupungin, Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen, Eteva Kuntayhtymän ja Kärkällä Samkommunin yhteisesti sopimalla tavalla väliaikaisen valmistelutoimielimen (Kh 9.8.2021 § 37). Hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin (VATE) vastaa hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelusta siihen saakka, kunnes aluevaltuusto on valittu ja aluevaltuuston asettama aluehallitus on aloittanut toimintansa. Väliaikaisen valmistelutoimielimen jäsenet ovat hyvinvointialueuudistuksen voimaantulon (616/2021) mukaisesti viranhaltijoita; Vantaalta sosiaali- ja terveystoimen

apulaiskaupunginjohtaja, vanhus- ja vammaispalvelujohtaja sekä kaupungin hallintojohtaja. VATE:lla on muun muassa oikeus palkata määräaikaista henkilöstöä ja solmia määräaikaista sopimuksia.

Vantaan kaupunginhallitus on lisäksi 6.9.2021 § 20 nimennyt myös hyvinvointialuelainsäädännön voimaantulon mahdollistaman seurantaryhmän, jossa on jäseniä molemmista kaupungeista.

Kunnilta leikkautuu hyvinvointialueuudistuksessa merkittävä määrä verotuloista. Nykyisin Vantaan veroprosentti on 19,00 %. Tämänhetkisten laskelmien mukaan vuonna 2023 kaupungin veroprosentti on 6,61 %. Kaupunkien rahoitusasema on tulevaisuudessa siis hyvin erilainen ja tulojen rakenne poikkeaa nykyisestä.

Kaupungin näkökulmasta hyvinvointialueuudistuksen valmistelussa tähtäin on tulevaisuuden kaupungissa. Vantaata kehitetään koulutuksellisenä, sivistyksellisenä, kulttuurisena ja elinvoimaisena kaupunkina, jonka talous on tasapainossa.

Hyvinvointialueuudistuksen valmistelussa noudatettavat valmisteluperiaatteet kaupungin näkökulmasta ohjaavat kaupungin valmistautumista Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen käynnistämiseen 1.1.2023 alkaen. Keravan kaupungilla työskentelään vastaavanlaisia valmisteluperiaatteita.

Luonnos hyvinvointialueuudistuksessa noudatettavista valmisteluperiaatteista on liitteenä. Liitteessä on valotettu hyvinvointialueuudistuksen vaikutuksia myös konserniin sekä esitelty uudistuksen vuoksi jo aiemmin linjattuja konserniohjauksen toimenpiteitä.

Kaupunginhallitus 20.9.2021 § 17

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä liitteessä mainitut valmisteluperiaatteet Vantaan kaupungin valmistautuessa hyvinvointialueuudistukseen, jossa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palveluiden järjestämisvastuu siirtyy 1.1.2023 kaupungeilta Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Hyvinvointialueuudistuksessa noudatettavat valmisteluperiaatteet

Täytäntöönpano: Kuntademokratian palvelualue / Konserniohjauksen palvelualue

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kaupunginjohtaja Ritva Viljanen, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

henkilöstö- ja konsernijohtaja Kirsi-Marja Lievonon, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

hallintojohtaja Hanna Ormio, etunimi.sukunimi@vantaa.fi